

Anders Söderblom Korpral vid Skärgårdsflottan och Brofogde i Hargs socken

Född 1780-07-25 i Harg.

Död 1839-10-25 i Harg.

Gift 1:o 1805-12-05 i Harg med Jansdotter, Greta.

Född 1785-01-05 i Harg.

Gift 2:o 1817-04-18 i Harg med Jansdotter, Anna.

Barn i första giftet

Johan. Född 1809-01-10 i Harg.

Karl Gustav. Född 1810-12-10 i Harg.

Anders Gustav. Född 1812-12-22 i Harg.

Katarina Charlotta. Född 1815-12-08 i Harg

Barn i andra giftet

Olof Oskar. Född 1817 i Harg.

Fredrik. Född 1820-09-02 i Harg.

Anna Sofia. Född 1822-06-25 i Harg.

Frans Otto. Född 1825-10-10 i Harg.

Lovisa. Född 1828-01-07 i Harg.

Skärgårdsflottan och dess båtsmän

Mellan 1756 och 1823 med vissa avbrott fanns Skärgårdsflottan/Armens flotta till hjälp för försvaret av Sveriges kuster och skärgård. Till skillnad från Örlogsflottan kunde Skärgårdsflottan strida i skärgården och nära kusten. Den bestod från början av två eskadrar med galärer ordnade i Stockholmseskadern och Finska eskadern vid Sveaborg. På Skärgårdsflottans fartyg fanns både sjöbefäl och armébefäl. Skärgårdsflottan skulle samverka med landstridskrafterna, skydda dess flank, underlätta truppförflyttningar och stödja deras offensiva operationer. Strategiska bedömningar gjordes av armébefäl medan en sjöofficer förde befälet på varje fartyg. Båtsmän till den finska eskadern kom från Åland, södra Finland och från Roslagen där 4 kompanier med båtsmän fanns, Norra Roslagens 1:a och 2:a kompanier samt Södra Roslagens 1:a och 2:a kompanier. Stockholmseskadern fick sitt folk från Väster-norrlands fyra kompanier. Fram till 1808 kommenderades Roslagens båtsmän på längre och kortare kommenderingar till Finska eskadern,

efter 1808 då Sveaborg övertogs av Ryssland blev de kommenderade till Stockholms eskader.

Nya båtsmän till kompanierna föreslogs av rotebönder och de antogs under mönstring- och rekryteringsmöten. Vid rekryteringen var Kompanichefen, en fältskär, eventuellt landshövdingen och rotebönderna närvarande. Kompanichefen skulle bevaka kronans intressen och fältskären undersökte rekryten för att se till så han var i god form. Rekryten fick inte vara yngre än 18 år och inte äldre än 36, han skulle dessutom vara välbyggd och stark, gärna lång. Inte lida av några handikapp och vara helt frisk. Rekryternas sjövana delades in i fyra olika klasser, obefaren, sjövan, befaren eller väl befaren. En befaren skulle ha farit minst ett år på Medelhavet eller avlägsnare farvatten eller ha gjort två expeditioner på åtta månader vardera alternativt en på 16 månader i närmare farvatten och detta under förutsättning att karlen tjänstgjort som skans-, backs- eller märsgast, lärt sig styra, hyva lod, ro i slup samt enklare sjömansarbeten.

Anders Söderblom

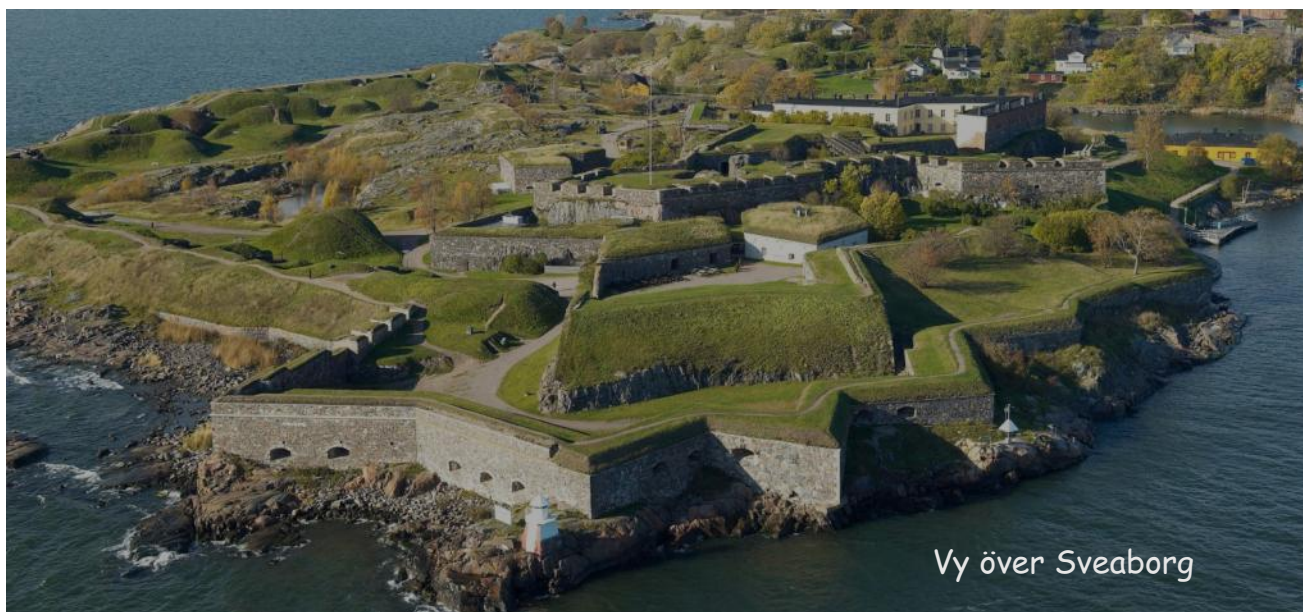
I Uppland och Hargs församlingsbok över födda år 1780 noteras det att gossen Andreas föddes den 25 juli och att han fyra dagar senare döptes. Hans föräldrar var Båtsmannen Johan Blom och Caisa Olsdotter, familjen bodde vid Masugnen i Hargs församling. Vid den här tiden skulle ett barn döpas inom åtta dagar efter födseln. Dopet innebar att barnet upptogs i församlingens gemenskap och skedde så gott som alltid i kyrkan om det inte var ett nöddop, nöddop utfördes om det fanns risk att barnet inte skulle klara sig och kunde utföras av en trovärdig man. Odöpta barn hade ingen rolig framtid då de ansågs hamna i helvetet om de dog utan att ha döpts. Vid dopet var det brukligt att varken fadern eller modern var med, istället bars barnet fram av faddrarna som åtagit sig att ta hand om barnet ifall föräldrarna inte kunde göra det.

Andreas eller Anders som han står omnämnd som i kyrkoböckerna var det andra barnet för föräldrarna, Två år tidigare hade de fått dottern Margareta som föddes den 8 januari 1778. Margareta blev bara sex veckor gammal, hon dog den 19 februari av förstoppning enligt dödsboken. Efter Anders fick de ytterligare två barn, dottern Catharina föddes den 17

september 1786, hon blev bara 12 dagar gammal. I Hargs församling dör många småbarn vid den tiden och på alla står det "oangiven sjukdom". Sonen Johan föddes den 22 augusti 1794, Johan dör i kopporna ett år gammal den 19 september 1795. Anders som är 14 år gammal när Johan dör får inte några fler syskon, utan växer upp själv med sina föräldrar.

Fadern Johan som är Båtsman för Björsta rote råkar ut för en olycka den 23 augusti 1804 och drunknar. Anders kommer då överens med bönderna för Björsta rote om att bli deras Båtsman. Han besiktigas av flottans officerare och godkänns, följande notering görs i rekryteringsrullan för 1:a kompaniet vid Norra Roslagens kompani. *"1805. D. 20 Februari insatt Drängen Anders Söderblom till ordinarie Båtsman, 25 år gammal, född i Hargs församling, farit på Bruksfartyg, kan snida och slöjda, ogift"*. Tack vare att Anders tar över Båtsmanshushållet nr: 91 kan modern Caisa bo kvar utan att flytta eller konserveras (gifta om sig) med en ny båtsman som efterträtt hennes man.

Anders blir nästan omgående utkommenderad till tjänstgöring vid Åbo eskader i Finland på kortare och längre kommenderingar, eftersom han var snickarkunnig fick han troligen hålla på med snickeriarbeten under kommenderingarna, på något fartyg eller vid Sveaborg utanför Helsingfors.

Vy över Sveaborg

När Sverige förlorade sin ställning som stormakt under första hälften av 1700-talet i kriget mot Ryssland ansågs det nödvändigt att förstärka försvaret av Finland. År 1747 togs i riksdagen beslutet att bygga en centralfästning med flottbas i Helsingfors. Följande år började fästningsarbetet i Helsingfors och på de närliggande Vargskärsholmarna, där dagens Sveaborg byggdes. År 1750 fick fästningen namnet Sveaborg. Man började också snart bygga en torrdocka i fästningen för att tillverka krigsfartyg åt skärgårdsflottan.

Det aktiva byggandet av fästningen Sveaborg slutade drygt fyrtio år efter att arbetet hade inletts. Sjöfästningen fungerade som flottbas i Gustav III:s krig (1788-1790), men verkliga strider utkämpades inte i området. År 1808 belägrades Sveaborg av ryssarna under finska kriget. Efter en kort strid beslutade sig fästningens kommandant C. O. Cronstedt att kapitulera.

Både Anders och hans far Johan blev kommenderade till Sveaborg där de fick tjänstgöra under en del av sina kommenderingar.

Efter 1808 då Sveaborg givits upp till Ryssland kommenderas Anders till Stockholmseskadern då han ska tjänstgöra.

Anders och pigan Margareta Jansdotter vid Masugnen som säkerligen känner varandra sedan de var små blir tillsammans, i kyrkan lyser prästen för dem den 13:e, 20:e och 27:e oktober 1805. Inga invändningar finns noterade och giftermål sker den 5 december 1805, Margareta blir överlämnad av sin förmyndare, morbrodern Per Andersson.

Anders och Margaretas första barn, Johan, kommer den 10 januari 1809, han följs av Karl Gustav 10 december 1810, Anders Gustav den 22 december 1812 och Katarina Charlotta den 8 december 1815.

Margareta drabbas av "halsfeber" och dör den 21 oktober 1816. Som tur är för Anders så bor hans mamma Caisa fortfarande kvar vid gården, hon får säkerligen hjälpa till med barnskötseln. Den 20 april år 1816 har Anders träffat änkan Anna Jansdotter och de har beslutat sig för giftermål. De gifter sig den 18 maj och det noteras att "Brudgummen eger godt vittnesbörd, samt företedt Lagl, intyg öfver förrättad afvittring emellan honom och dess barn efter then förra hustrun. - Bruden med godt vittnesbörd - eger sin

Faders Bifall som är Bonden Jan Andersson i Löfhammar, närvarande".

Anna och Anders får tillsammans fem barn, Olof år 1817, Fredrik den 2 februari 1820, Anna Sofia den 25 maj 1822, Frans Otto den 10 oktober 1825 och Lovisa den 7 januari 1828.

Om Anders som båtsman är det känt att han blev korpral, han var befaren vilket innebar att han var sjövan och kunde arbetet ombord på ett fartyg.

I 1825 års mönsterrulla noteras det att Anders tjänstgjort i 20 år och att han år 1825 får avsked för dålig syn och sjuklighet.

Hemma i Harg och som civilist blir Anders utsedd av sockenstämman att bli Brofogde, han ansvarar bland annat för broars och vägars underhåll i socknen.

I byggningsbalken från 1734 står det i 4 §

"Tå kiäle ur jorden är, skola svin ringade vara, at the ej måge rota up gräsmarken, och vare Brofogde skyldig, at hafva noga acht ther å. Tage ock up. eller märke alla the svin, som han oringada finner, och löse ägaren them igen af honom, med två marck för hvarthera. Vil ej ägaren them lösa; stemme Brofogde honom för Rätta, och betale tå ägaren til Brofogde dubbelt för hvarvt svin. Försummar Brofogde thetta, böte en daler, och tage then, som vil och gitter the oringada svinen, helst han, som them å sina ägor finner, och skada lider, och niute samma rätt, som Brofogde".

I Hargs dödsbok 1839 står följande.

1839			
Jan Andersson af Laga Södra 20:25 Köpa till Anders	17:12	20/2	24 jan 1839
Anders Söderblom af Laga Södra 20:25 Köpa till Anders	17:12	20/2	20 jan 1839
Anders Söderblom af Laga Södra 20:25 Köpa till Anders	17:12	20/2	14 jan 1839
f.ö. Sjöcorporaten, Brofogden Anders Söderblom	21.	Rödfot	25/10 11/10 59 år 1/2 man.

Några ättlingar till Anders

På min sida

På din sida

